

Teza

W świetle § 22 ust. 1 rozporządzenia, komisja dyscyplinarna jest zobowiązana wyczerpująco zebrać i wszechstronnie rozpatrzeć materiał dowodowy. Istota odpowiedzialności dyscyplinarnej winna opierać się na ustaleniu faktów mających istotne znaczenie dla sprawy. Wobec tego komisja dyscyplinarna winna zawsze przeprowadzić kompleksowe postępowanie dowodowe, a następnie dokonać wszechstronnej oceny zebranego materiału dowodowego. W tym celu należy dokonać niebudzących wątpliwości ustaleń faktycznych mających znaczenie dla przedmiotu postępowania z punktu widzenia odpowiedzialności dyscyplinarnej i zastosowanych norm prawnych.

Naruszenie obowiązku

przestrzegania Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i innych przepisów prawa, rzetelnego i bezstronnego, sprawnego i terminowego wykonywania powierzonych zadań.

Naruszenie zasady sc lub zasady etyki ksc

zasady legalizmu, praworządności i pogłębiania zaufania obywateli do organów administracji publicznej oraz rzetelności.

Warszawa, dnia 15 marca 2023 r.

DSC.WK.6402.33.2022.BB

ORZECZENIE

Wyższej Komisji Dyscyplinarnej Służby Cywilnej

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej, w składzie:

Przewodniczący:

Michał Frączkiewicz

Członkowie:

Beata Brzywczy

Urszula Pawłowska-Rojek

Piotr Kobiela

Piotr Orzech

Protokolant:

Bogusława Baprawska

przy udziale

- Rzecznika Dyscyplinarnego urzędu w K., D. G.
- Obwinionego, J. K. (nie stawiał się, prawidłowo zawiadomiony)
- obrońcy Obwinionego, P. Sz. (nie stawiał się, prawidłowo zawiadomiony)

po rozpoznaniu

w dniu 15 marca 2023 r. na rozprawie w siedzibie Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w Warszawie sprawy J. K., pracownika urzędu w K., zatrudnionego na stanowisku kontrolera (...), świadczącego pracę w urzędzie w R. Ś., obwinionego o niezgodne z prawem oraz nierzetelne prowadzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego nr (...) w okresie od września 2020 r. do lipca 2021 r. poprzez:

- 1) niedokonanie lub dokonanie błędnej weryfikacji właściwości rzeczowej i prowadzenie postępowania egzekucyjnego w sprawie należącej do właściwości Prezydenta R. Ś.,
- 2) ograniczenie czynności w ramach postępowania egzekucyjnego na przestrzeni 10 miesięcy do zajęcia innych wierzytelności zawiadomieniem z dnia 28 czerwca 2021 r. skierowanym do (...) sp. z o.o. oraz sporządzenia w dniu 5 października 2021 r. dwóch pism w trybie art. 36 u.p.e.a w celu ustalenia miejsca pobytu zobowiązanego oraz jego majątku

przez co naruszył obowiązki członka korpusu służby cywilnej określone w art. 76 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy o służbie cywilnej oraz zasady legalizmu, praworządności i pogłębiania zaufania obywateli do organów administracji publicznej oraz rzetelności określone w § 2 i 19 zarządzenia nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej (M.P. poz. 953)

na skutek odwołania Obwinionego, wniesionego w dniu 4 lipca 2022 r., od orzeczenia Komisji Dyscyplinarnej urzędu w K. z dnia 7 czerwca 2022 r. w części uznającej go winnym czynu określonego w pkt 2 i wymierzającego mu karę upomnienia

na podstawie art. 126 ust. 3 w związku z art. 127 ust. 1 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o służbie cywilnej oraz § 36 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej (Dz. U. poz. 493)

postanawia

uchylić orzeczenie Komisji Dyscyplinarnej urzędu w K. z dnia 7 czerwca 2022 r., w zaskarżonej części i przekazać w tej części sprawę do ponownego rozpoznania.

Michał Frączkiewicz

Beata Brzywczy

Urszula Pawłowska-Rojek

Piotr Kobiela

Piotr Orzech

UZASADNIENIE

Postępowanie wyjaśniające przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym urzędu w K. wobec Obwinionego J. K. zostało wszczęte na polecenie Dyrektora urzędu w K. z dnia 31 grudnia 2021 r. w związku z zawiadomieniem o naruszeniu obowiązków służbowych członków korpusu służby cywilnej w wyniku stwierdzonych w toku kontroli funkcjonalnej istotnych nieprawidłowości, z dnia 30 grudnia 2021 r. znak: 2401-21-282731, złożonym przez Naczelnika urzędu w R. Ś.

Na podstawie wyników kontroli funkcjonalnej przeprowadzonej w dniach 9-29 grudnia 2021 r. przez kierownika działu (...) C. W. w zakresie prawidłowości prowadzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego nr (...) zarejestrowanego w (...) pod nr systemowym 388220, w tym wobec (...) J. K., zostały stwierdzone istotne nieprawidłowości, o czym zgodnie z zarządzeniem Nr 3/2019 (...) z dnia 18 stycznia 2019 r. na załączniku nr 2 w dniu 30 grudnia 2021 r. została

poinformowana komórka (...).

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na:

- braku istnienia właściwości rzeczowej Naczelnika urzędu w R. Ś. do prowadzenia postępowania egzekucyjnego na podstawie kontrolowanego tytułu wykonawczego;
- braku w aktach sprawy zawartości koperty (doręczonej zobowiązanemu w trybie art. 44 kpa - doręczenie zastępcze - przez (...) w T.) stanowiącej dowód wszczęcia egzekucji administracyjnej;
- zamazaniu korektorem w taśmie części H pkt 2 tytułu wykonawczego adnotacji o treści „18.05.2017 S. K. - PEŁNOMOCNIK”;
- sporządzeniu protokołu o stanie majątkowym zobowiązanego z osobą niebędącą zobowiązanym;
- pozostawieniu w aktach sprawy, nierozpatrzonej skargi na czynność egzekucyjną wniesionej przez zobowiązanego pismem z 25.05.2017 r. do Prezydenta R. Ś., następnie przekazanej pismem z 06.06.2017 r. do Naczelnika urzędu w T., po czym przekazanej pismem z 13.06.2017 r. do organu egzekucyjnego w R. Ś. w ślad za nadesłanymi wcześniej aktami sprawy;
- naniesieniu przez osobę nieuprawnioną adnotacji na w/w skardze o treści „NINIEJSZYM WYCOFUJĘ SKARGĘ Z DNIA 25.05.2017 R R. Ś. DNIA 28.06.2017 R PEŁNOMOCNIK S. K.”;
- niczym nieuzasadnionej bezczynności w toku kilkuletniego prowadzeniu postępowania egzekucyjnego.

W trakcie postępowania wyjaśniającego Obwiniony złożył wyjaśnienia. Wskazywał, iż w dniu 15 września 2020 r. przejął rejon egzekucyjny, do którego był przypisany tytuł wykonawczy nr (...). Podczas przejmowania rejonu nie był on w stanie od razu zweryfikować z osobna każdej z 6 tysięcy przejętych spraw pod względem właściwości rzeczowej oraz dokonać szczegółowej analizy każdego tytułu wykonawczego. Wyjaśnił, że pod względem właściwości rzeczowej sprawy są weryfikowane na etapie wpływu do organu egzekucyjnego oraz wprowadzania ich do systemu teleinformatycznego. Wskazał ponadto, że brak podjęcia innych czynności

na podstawie przedmiotowego tytułu egzekucyjnego był efektem znacznego obciążenia pracą, przebywania na zwolnieniu lekarskim oraz wynikał z pracy zdalnej i obostrzeń związanych ze stanem pandemii.

Na podstawie dokonanych ustaleń w postępowaniu wyjaśniającym Rzecznik Dyscyplinarny sporządził wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego z dnia 2 lutego 2022 r., zarzucając J. K. niezgodne z prawem oraz nierzetelne prowadzenie postępowania egzekucyjnego na podstawie tytułu wykonawczego nr (...) w okresie od września 2020 r. do lipca 2021 r. poprzez:

- 1) niedokonanie lub dokonanie błędnej weryfikacji właściwości rzeczowej i prowadzenie postępowania egzekucyjnego w sprawie należącej do właściwości Prezydenta R. Ś.,
- 2) ograniczenie czynności w ramach postępowania egzekucyjnego na przestrzeni 10 miesięcy do zajęcia innych wierzytelności zawiadomieniem z dnia 28.06.2021 r. skierowanym do (...) sp. z o.o. oraz sporządzenia w dniu 05.10.2021 r. dwóch pism w trybie art. 36 u.p.e.a w celu ustalenia miejsca pobytu zobowiązanego oraz jego majątku

- przez co naruszył on obowiązki członka korpusu służby cywilnej określone w art. 76 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy o służbie cywilnej oraz zasady legalizmu, praworządności i pogłębiania zaufania obywateli do organów administracji publicznej oraz rzetelności określone w § 2 i 19 zarządzenia nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby.

W ocenie Rzecznika Dyscyplinarnego вина J. K. nie budziła wątpliwości. Rzecznik wskazał, że zgodnie z art. 19 kpa organy administracji publicznej przestrzegają z urzędu swojej właściwości rzeczowej i miejscowej. W okresie od września 2020 r. do lipca 2021 r. Obwiniony prowadził postępowanie egzekucyjne na podstawie tytułu wykonawczego nr (...) w sprawie należącej do właściwości rzeczowej Prezydenta R. Ś. Obowiązek sprawdzenia właściwości rzeczowej spoczywał na Obwinionym i nie zwalniał go z niego fakt dokonania uprzedniej weryfikacji przez przełożonego, czy osobę rejestrującą tytuł wykonawczy. Skutkiem niedokonania lub dokonania błędnej weryfikacji właściwości rzeczowej było prowadzenie postępowania egzekucyjnego w sprawie należącej do właściwości Prezydenta R. Ś. Niezależnie od powyższego Rzecznik Dyscyplinarny wywiódł, że w ramach postępowania egzekucyjnego na

przestrzeni 10 miesięcy dokonano jedynie zajęcia innych wierzytelności zawiadomieniem z dnia 28 czerwca 2021 r. skierowanym do (...) sp. z o.o. oraz sporządzono w dniu 5 października 2021 r. dwa pisma w trybie art 36 u.p.e.a. w celu ustalenia miejsca pobytu zobowiązanego oraz jego majątku. We wniosku o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego zostało podkreślone, że tytuł wykonawczy przez cały okres prowadzenia obszaru nr 8 obejmował jedną z największych zaległości. W związku z tym Obwiniony, posiadając umiejętność właściwej samoorganizacji pracy, powinien tę sprawę potraktować jako jedną z priorytetowych. W konsekwencji Rzecznik Dyscyplinarny zawnioskował o wymierzenie J. K. kary nagany.

W dniu 7 czerwca 2021 r. Komisja Dyscyplinarna urzędu w K. orzekła w zakresie zarzutu pierwszego o uniewinnieniu Obwinionego J. K., natomiast w zakresie zarzutu drugiego o uznaniu Obwinionego J. K. winnym ograniczenia czynności w ramach postępowania egzekucyjnego na przestrzeni 10 miesięcy do zajęcia innych wierzytelności zawiadomieniem z dnia 28 czerwca 2021 r. skierowanym do (...) sp. z o.o. oraz sporządzenia w dniu 5 października 2021 r. dwóch pism trybie art. 36 u.p.e.a. w celu ustalenia miejsca pobytu zobowiązanego oraz jego majątku, czym naruszone zostały obowiązki członka korpusu służby cywilnej określone w art. 76 ust. 1 pkt 1 i 4 ustawy o służbie cywilnej oraz zasady legalizmu, praworządności i pogłębiania zaufania obywateli do organów administracji publicznej oraz rzetelności określone w § 2 i 19 zarządzenia nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych w zakresie przestrzegania zasad służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej (M.P. poz. 953) i wymierzyła karę upomnienia.

Komisja Dyscyplinarna urzędu w K. rozpatrzyła zgromadzony materiał dowodowy. W orzeczeniu wyjaśniono, że uniewinnienie od czynu niedokonania lub dokonania błędnej weryfikacji właściwości rzeczowej i prowadzenie postępowania egzekucyjnego w sprawie należącej do właściwości Prezydenta R. Ś. wynikało bezpośrednio z braku możliwości ustalenia jednoznacznej odpowiedzialności J. K. za brak weryfikacji właściwości.

Natomiast w zakresie uznania Obwinionego winnym popełnienia deliktu pracowniczego (pkt 2 orzeczenia) Komisja wzięła pod uwagę składane przez Obwinionego wyjaśnienia, w tym w szczególności podnoszony fakt dużego

obciążenia pracą, okres pandemiczny oraz długotrwale zwolnienie chorobowe. Jednocześnie Komisja uznała, że Obwiniony zajmując stanowisko kontrolera skarbowego powinien sam ustalać hierarchię ważności obsługi przydzielonych zadań i spraw do załatwienia, zaś wykonywane zadania nie powinny ograniczyć się tylko i wyłącznie do „strategii” przydzielanych spraw przez przełożonego. W sprawie nie ulegało wątpliwości, że Obwiniony nie dokonał żadnych czynności w celu wyegzekwowania zaległości objętych tytułem wykonawczym, nie podjął czynności mających na celu ustalenie sytuacji majątkowej zobowiązanego. Skoro Obwiniony przyznał, że nie wykonał podstawowych czynności należących do obowiązków pracownika komórki SEE, co ostatecznie doprowadziło do przedawnienia zobowiązania w kwocie 221 470,00 zł należności głównej, orzeczono o uznaniu J. K. winnym w zakresie drugiego czynu i wymierzeniu mu kary upomnienia.

Odwołanie od powyższego orzeczenia złożył w terminie pełnomocnik Obwinionego zaskarżając je w części, w zakresie orzeczenia uznającego go winnym ograniczenia czynności w ramach postępowania egzekucyjnego, zarzucając naruszenie:

- 1) § 31 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej w zw. z art. 76 ust 1 pkt 4 ustawy o służbie cywilnej oraz zasady legalizmu praworządności i pogłębiania zaufania obywateli do organów administracji publicznej oraz rzetelności określonych w § 2 i 19 zarządzenia nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej, poprzez uznanie Obwinionego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu, tj. ograniczenia czynności w ramach postępowania egzekucyjnego na przestrzeni 10 miesięcy do zajęcia innych wierzytelności zawiadomieniem z dnia 28 czerwca 2021 roku skierowanym do (...) sp. z o.o. oraz sporządzenia w dniu 5 października 2021 dwóch pism w trybie artykułu 36 u.p.e.a w celu ustalenia miejsca pobytu zobowiązanego oraz jego majątku, podczas gdy z przeprowadzonego postępowania wynika bezsprzecznie, iż brak było dostatecznych podstaw do uznania, iż Obwiniony naruszył zasadę rzetelności, w szczególności wykazano, iż jakiegokolwiek czynności egzekucyjne w żadnym razie nie przyczyniłyby się do zaspokojenia wierzyciela;
- 2) § 31 ust 1 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r.

w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej w zw. z art. 76 ust 1 pkt 4 ustawy o służbie cywilnej oraz zasady legalizmu praworządności i pogłębiania zaufania obywateli do organów administracji publicznej oraz rzetelności określonych w § 2 i 19 zarządzenia nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 r. w sprawie wytycznych służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej, poprzez uznanie Obwinionego za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu oraz wskazanie, iż Obwiniony jako doświadczony pracownik urzędu powinien ustalać priorytety podejmowanych działań, podczas gdy art. 76 ust 1 pkt 4 ustawy o służbie cywilnej oraz zasady wskazane w zarządzeniu nr 70 Prezesa Rady Ministrów z dnia 6 października 2011 rok w sprawie wytycznych służby cywilnej oraz w sprawie zasad etyki korpusu służby cywilnej nie przewidują przesłanki priorytetowego traktowania spraw z uwagi na wysokość zobowiązania, natomiast z art. 7 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji wynika obowiązek przestrzegania zasady celowości postępowania egzekucyjnego tymczasem w niekwestionowanym w stanie faktycznym sprawy wynikało, iż zobowiązany nie posiada majątku, jest osobą przewlekłe chorą wobec której wcześniej umarzono postępowania egzekucyjne z uwagi na brak środków do wyegzekwowania;

- 3) art. 76 ust 2 ustawy o służbie cywilnej poprzez jego niezastosowanie i nie uwzględnienie w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy okoliczności przeciążenia pracą oraz natłoku innych obowiązków służbowych przy braku prawidłowej organizacji pracy przez dyrektora generalnego urzędu, podczas gdy z prawidłowo przeprowadzonych ustaleń faktycznych wynikało, iż komórka organizacyjna, w której Obwiniony świadczył pracę, była znacznie obciążana obowiązkami pracowniczymi z uwagi na zmiany regionów prowadzonych spraw co wiązało się koniecznością weryfikacji kilku tysięcy tytułów egzekucyjnych, nadto okres pandemiczny oraz długotrwałe zwolnienie chorobowe uniemożliwiały prawidłowe wykonywanie obowiązków, a to dyrektor generalny urzędu jest obowiązany zapewnić członkowi korpusu służby cywilnej właściwe warunki do wykonywania obowiązków określonych w ustawie;
- 4) art. 7 § 2 ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji poprzez jego nieprawidłowe zastosowanie, i nieuwzględnienie w rozpoznawanej sprawie

zasady celowości przeprowadzenia czynności egzekucyjnych, gdyż z przedmiotowej zasady wynika obowiązek podejmowania działań zmierzających do wykonania egzekwowanego obowiązku, podczas gdy z ustaleń faktycznych dokonanych po wszczęciu postępowania wyjaśniającego nie wynika, iż podjęcie jakichkolwiek czynności spowodowałoby zaspokojenia należności wierzyciela.

W konsekwencji w odwołaniu pełnomocnik Obwinionego wniósł o:

- 1) zmianę orzeczenia poprzez uniewinnienie J. K. od zarzucanego mu czynu, względnie o
- 2) uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia.

Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej, po zapoznaniu się z materiałem dowodowym oraz po przeprowadzeniu rozprawy, zważyła co następuje.

Zgodnie z § 34 *rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i postępowania dyscyplinarnego w służbie cywilnej* (dalej jako „rozporządzenie”), WKDSC rozpatruje odwołanie od orzeczenia komisji dyscyplinarnej wydanego w I instancji w granicach zarzutów podniesionych w odwołaniu. Jako organ odwoławczy, WKDSC zobowiązana jest jednak w pierwszej kolejności do kontroli formalnej orzeczenia wydanego w I instancji, a w szczególności do zbadania czy nie wystąpiły negatywne przesłanki dotyczące dopuszczalności prowadzenia postępowania dyscyplinarnego.

W wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 30 września 2021 r., sygn. akt III APo 1/21) zostało wskazane, że zasady prowadzenia postępowania dyscyplinarnego, w tym terminy przedawnienia zarówno te dotyczące wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, jak i te dotyczące karalności dyscyplinarnej dla wszystkich członków korpusu służby cywilnej są takie same. Skuteczne wymierzenie kary dyscyplinarnej zależy, zatem do tego czy właściwe organy pracodawcy zmieszczą się w wyznaczonych przepisami granicach czasowych. Do dyrektora generalnego należy ocena, czy dany czyn członka korpusu służby cywilnej lub jego zaniechanie mieści się w kategoriach naruszenia obowiązków członków korpusu służby cywilnej. Ocena ta jest następnie weryfikowana przez komisję dyscyplinarną. Dyrektor generalny z przeprowadzaniem takiej oceny musi zmieścić się w ustalonych

ramach czasowych. Możliwość wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, do czego dochodzi poprzez zlecenia rzecznikowi dyscyplinarnemu przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego, również jest ograniczona w czasie. Postępowanie dyscyplinarne nie może być bowiem wszczęte po upływie trzech miesięcy od dnia powzięcia przez dyrektora generalnego urzędu wiadomości o naruszeniu obowiązków członka korpusu służby cywilnej ani po upływie dwóch lat od popełnienia tego czynu (art. 113 ust.2 ustawy). W wypadku przekroczenia trzymiesięcznego terminu, nie ma już możliwości rozpoczęcia procedury dyscyplinarnej. WSA w Warszawie w uzasadnieniu wyroku z 2 lipca 2012 r. sygn. akt V SA/Wa 514/12 wskazał, że przepisy o przedawnieniu mają charakter stabilizujący stosunki prawne i gwarantują ich pewność. Dopuszczenie, bowiem możliwości realizowania roszczeń bez jakiegokolwiek ograniczenia w czasie prowadziłoby do sytuacji, w której strony pozostawałyby przez dziesiątki lat w niepewności, co do swojej sytuacji prawnej (por. też wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 lutego 1991 r., sygn. akt III CRN 500/90, OSNCP 1992 nr 7-6, poz. 137). Przepisy dotyczące przedawnienia mają też charakter dyscyplinujący organy pracodawcy. Potencjalne zagrożenie skutkami przedawnienia ma na celu ich mobilizację, by podjęły i zakończyły postępowanie w wyznaczonych granicach czasowych.

Mając powyższe na uwadze Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej dokonała weryfikacji kwestii peremptoryjnych i nie stwierdziła negatywnych przesłanek uniemożliwiających prowadzenie niniejszego postępowania.

Odpowiedzialność dyscyplinarna ma służyć zabezpieczeniu przestrzegania przez członków korpusu służby cywilnej obowiązków ustawowych. Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej, właściwość organów, jak również tryb postępowania w sprawach dyscyplinarnych reguluje rozdział dziewiąty ustawy o służbie cywilnej. W świetle art. 113 ustawy o służbie cywilnej członek korpusu służby cywilnej odpowiada dyscyplinarnie za naruszenie obowiązków pracowniczych. Zakres przedmiotowy odpowiedzialności dyscyplinarnej jest bardzo szeroki i potencjalnie obejmuje wszystkie przypadki naruszenia obowiązków członków korpusu służby cywilnej. Ze względu na wagę zadań wykonywanych przez członków korpusu służby cywilnej w przepisach określających ich pozycję prawną w sposób szczególny określono nie tylko ciążące na nich obowiązki, ale także ustanowiono surową odpowiedzialność dyscyplinarną za naruszenie tych obowiązków (tak:

H. Szewczyk, 9.2. *Zasady odpowiedzialności dyscyplinarnej członka korpusu służby cywilnej* [w:] *Stosunki pracy w służbie cywilnej*, Warszawa 2010). Odpowiedzialność dyscyplinarna ma charakter represyjny, co nakazuje uznać, że miesi się ona w zakresie „odpowiedzialności karnej” w rozumieniu art. 42 ust. 1 Konstytucji RP (zob. szerzej: T. Sroka, [w:] *Konstytucja RP. Komentarz*, t. 1, red. M. Safjan, L. Bosek, Warszawa 2016, s. 1020 i n.).

W świetle § 22 ust. 1 rozporządzenia, komisja dyscyplinarna jest zobowiązana wyczerpująco zebrać i wszechstronnie rozpatrzyć materiał dowodowy. Istota odpowiedzialności dyscyplinarnej winna opierać się na ustaleniu faktów mających istotne znaczenie dla sprawy. Wobec tego komisja dyscyplinarna winna zawsze przeprowadzić kompleksowe postępowanie dowodowe, a następnie dokonać wszechstronnej oceny zebranego materiału dowodowego. W tym celu należy dokonać niebudzących wątpliwości ustaleń faktycznych mających znaczenie dla przedmiotu postępowania z punktu widzenia odpowiedzialności dyscyplinarnej i zastosowanych norm prawnych. Zatem w sytuacji kwestionowania odpowiedzialności co do zasady, jak i prezentowanych okoliczności zasadnym jest prowadzenie postępowania dowodowego najpierw w celu przesądzenia czy doszło do popełnienia deliktu dyscyplinarnego, a dopiero po jego przesądzeniu otwiera się droga analizy postępowania dowodowego w zakresie poszczególnych okoliczności mających wpływ na wymiar kary.

W niniejszej sprawie, Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej uznała, że postępowanie dyscyplinarne przeprowadzone przez komisję dyscyplinarną I instancji wymaga uzupełnienia, zwłaszcza w stosunku do ustalenia stanu faktycznego. W tym celu komisja dyscyplinarna I instancji powinna:

- 1) uzupełnić materiał dowodowy o zakres obowiązków pracownika;
- 2) dokonać przesłuchania bezpośredniego przełożonego na okoliczność organizacji pracy Obwinionego i sprawowanego nadzoru w tym zakresie;
- 3) ustalić rzeczywisty zakres obciążenia Obwinionego pracą i wykonywanych przez niego obowiązków;
- 4) dokonać ustaleń w kwestii istnienia raportów, strategii dotyczących egzekucji wierzytelności;
- 5) zweryfikować jakie czynności winien podjąć Obwiniony, aby należycie wykonać

obowiązki w tym postępowaniu.

Wyżej wskazane działania komisji dyscyplinarnej I instancji powinny być przeprowadzone w celu ustalenia stanu faktycznego oraz zbadania staranności w działaniach Obwinionego, a w szczególności, komisja powinna precyzyjnie ustalić i ocenić każdy element stanu faktycznego, który będzie miał istotne znaczenie dla możliwości przypisania Obwinionemu winy oraz określenia jej stopnia. Zgromadzenie dowodów odnoszących się do szeroko rozumianej organizacji pracy, w tym realnych możliwości prawidłowego wykonywania przydzielonych zadań przez Obwinionego pozwoli na ustalenie stanu faktycznego w sposób precyzyjny i wolny od wyciągania pochopnych wniosków. Okoliczności te są istotne pod kątem ustalenia związku przyczynowo skutkowego w kwestii postawionego zarzutu.

Dokonując ponownej oceny materiału dowodowego i ewentualnie decydując o wymiarze kary, komisja dyscyplinarna I instancji powinna także w pełni uwzględnić wytyczne określone w § 30 rozporządzenia, tj. wziąć pod uwagę stopień winy i rodzaj czynu stanowiącego naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej, jego skutki oraz zachowanie się Obwinionego przed i po popełnieniu tego czynu. Pominięcie kluczowych dla wymiaru kary okoliczności i wytycznych, takich jak stopień winy, zachowanie się Obwinionego przed i po popełnieniu czynów stanowiących naruszenie obowiązków członka korpusu służby cywilnej, a także tych naruszeń, traktuje o wadzie proceduralnej. Prawidłowe zastosowanie powołanego przepisu jest możliwe tylko w sytuacji należytego zgromadzenia materiału dowodowego w sprawie oraz dokonania na jego podstawie kompletnych ustaleń faktycznych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 7 lipca 2022 r., sygn. akt III APa 29/21). Kwestie te powinny zatem znaleźć swoje odzwierciedlenie w uzasadnieniu orzeczenia, tak aby nie stanowiło żadnych wątpliwości czym kierowała się komisja dyscyplinarna rozstrzygając niniejszą sprawę.

W tym stanie faktycznym i prawnym Wyższa Komisja Dyscyplinarna Służby Cywilnej postanowiła jak w sentencji.

POUCZENIE

Od niniejszego orzeczenia, jako nie kończącego postępowania w sprawie, odwołanie nie przysługuje.

Michał Frączkiewicz

Beata Brzywczy

Urszula Pawłowska-Rojek

Piotr Kobiela

Piotr Orzech